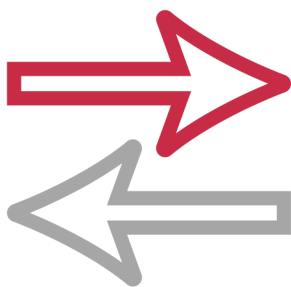

Migracije, ekstremizam i opasne igre prebacivanja krivnje

Nedavna zbivanja i razvoj događaja u Srbiji

Nagli dolazak stotina tisuća migranata u Europsku uniju (EU) s Bliskog istoka, iz južne Azije i Afrike koji je počeo 2015. u mnogim se europskim zemljama poklopio s povećanjem potpore antiimigrantskoj retorici i krajnjoj desnici. Znatno broj tih migranata u EU je došao rutom koja je s vremenom postala poznata kao „Balkan Route” (Balkanska ruta), a riječ je o važnoj tranzitnoj kopnenoj ruti koja prolazi kroz zapadni Balkan. Međutim, ta je ruta 2016. službeno „zatvorena”, zbog čega su brojne osobe koje su pokušavale doći do Europe zapravo ostale zatočene na Balkanu. Na primjer, tijekom 2020. u svakom se trenutku unutar granica Srbije nalazilo oko 7.000 migranata i izbjeglica. Ta prisutnost migranata na Balkanu nije prošla nezapaženo, a u nekim je slučajevima čak i potaknula povećanu aktivnost i mobilizaciju aktera krajnje desnice koji se protive njihovoj prisutnosti u regiji. U okviru istraživanja te pojave, ovo je izvješće usmjereno na dinamiku migracija i na načine na koje na njih reagira krajnja desnica u Srbiji, jednoj od zemalja na „Balkan Route” (Balkanskoj ruti).

Više informacija potražite: Marina Lažetić, [***Migracije, ekstremizam i opasne igre prebacivanja krivnje: nedavna zbivanja i razvoj događaja u Srbiji \(sažetak\)***](#), RESOLVE Network, 2022.

Migracije: novi okvir za trajnu pojavu

Organizacija i ideološki stavovi srbijanske krajnje desnice povijesno su duboko ukorijenjeni u ideji da „nacionalni identitet” Srbije treba zaštititi od zamišljenih neprijatelja. Tijekom proteklih desetljeća uloga „neprijatelja” dodijeljena je različitim entitetima, a posljednjih se godina unutar srbijanske krajnje desnice pojavio snažan antiimigrantski narativ kojim se migrante i izbjeglice opisuje kao drugačije te ih se prikazuje kao entitet čija kultura i vrijednosti ugrožavaju srpski narod i njegov identitet.

Pogoršanje krize: utjecaj pandemije

Nesigurna situacija u kojoj se nalazi nekoliko tisuća migranata koji su na putu do zapadne Europe zapeli na Balkanu, uz intenziviranje antiimigrantskih kampanja, dodatno se pogoršala nakon početka pandemije bolesti COVID-19. Pandemija se poklopila s porastom antiimigrantske retorike na globalnoj razini, što je dovelo do uključivanja nekih krajnje desnih ideja i diskursa u široko prihvaćen način mišljenja.

Euroskepticizam: jačanje agende srbijanske krajnje desnice

„Migracijska kriza” u kombinaciji s pandemijom pridonijela je stavu da je Unija ostavila zapadni Balkan da sam riješi pitanje migracija, dok je EU osigurao svoje granice. Smatra se da takve percepcije EU-a drugim vanjskim silama pružaju priliku da u Srbiji ostvare svoje interese i izvrše svoj utjecaj te da ih podupiru najviši politički predstavnici.

RESOLVE NETWORK

Bolje istraživanje | Informirana praksa | Poboljšana politika o nasilnom ekstremizmu
www.resolvenet.org | [@resolvenet](https://twitter.com/resolvenet)

Mreža RESOLVE dio je Američkog instituta za mir i temelji se na desetljećima staroj tradiciji instituta u vidu dubokog angažmana u zajednicama koje su pogođene sukobima.